

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МЕТОДОЛОГІЯ І ЛОГІКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**
для здобувачів вищої освіти 4 курсу
освітньої програми “Клінічна фармація”
спеціальності “226 Фармація, промислова фармація”
галузі знань “22 Охорона здоров’я”
другого (магістерського) рівня вищої освіти
2023-2024 н.р.

ВИКЛАДАЧ

ШЕБЕКО Сергій Костянтинівч

clinpharm@nuph.edu.ua

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

2. Адреса кафедри: 61057, Харків, вул. Пушкінська, 27.

3. Веб-сайт кафедри: <https://clinpharm.nuph.edu.ua>

4. Інформація про викладачів:

Шебеко Сергій Костянтинівч

Професор ЗВО кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НФаУ, доктор фармацевтичних наук, професор.

5. Консультації: в дистанційному форматі згідно розкладу.

6. Анотація освітньої компоненти: Освітня компонента (ОК) «Методологія і логіка наукових досліджень» закладає основи формування знань, умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями програми, необхідних у наступній професійній діяльності магістра клінічної фармації. Означена ОК є важливою сполучною ланкою між сучасним арсеналом теорії наукознавства і реальних актуальних проблем медичної науки і практики.

7. Мета викладання освітньої компоненти: ознайомлення майбутнього магістра – клінічного фармацевта з загальними питаннями методологічних підходів до проведення наукових досліджень, зокрема їх планування, організації, оцінки та аналізу результатів; навчити майбутніх магістрів – клінічних фармацевтів компетентно користуватися науковими підходами в різних проблемних ситуаціях професійної діяльності.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft-skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Hard-skills / Фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик, а також з урахуванням суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.

ФК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК 18. Здатність забезпечувати та здійснювати проведення клінічного дослідження нових лікарських засобів та дослідження біоеквівалентності, організувати та здійснювати контроль якості проведення клінічного дослідження у відповідності з вимогами Належної клінічної практики.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 12. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

ПРН 27. Організувати та здійснювати проведення клінічних досліджень лікарських засобів, формулювати висновки щодо відповідності нового лікарського препарату вимогам реєстрації; відповідності генеричного лікарського препарату оригінальному.

10. Статус освітньої компоненти: Вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: Освітня компонента «Методологія та логіка наукових досліджень» базується на вивченні здобувачами вищої освіти (ЗВО) таких ОК: інформаційні технології у фармації, філософія, біоетика та біобезпека та створює засади для наступного вивчення наступних ОК, зокрема, клінічне вивчення лікарських засобів, методи вивчення еквівалентності лікарських засобів, а також планування та виконання випускової кваліфікаційної (магістерської) роботи.

12. Обсяг освітньої компоненти:

	Загальна кількість	Лекції	ПЗ	СР
Денна форма навчання	120 годин	18	36	66
Заочна форма навчання	90 годин	6	12	72

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: очно або змішано дистанційно.

Зміст освітньої компоненти:

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основні принципи та правила проведення наукових досліджень у медицині та фармації

Тема 1. Історичні аспекти аналізу прийомів та способів набуття знань. Наука як сфера людської діяльності

Тема 2. Психологічні особливості наукової творчості. Основні принципи і правила наукових досліджень в медицині та фармації

Тема 3. Поняття про метод та методологію наукового дослідження. Типологія методів наукового дослідження

Тема 4. Логіка процесу наукового дослідження. Сутність теорії та її роль в науковому дослідженні

Тема 5. Організація і проведення наукових досліджень

Тема 6. Етика наукових досліджень в медицині та фармації: основні принципи і правила

Тема 7. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації

Тема 8. Написання та оформлення наукової роботи. Порядок подання та захисту магістерської роботи

Тема 9. Наукова публікація: поняття функції та основні види

14. Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Контроль змістових модулів: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модуля.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних/семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль — для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1	
- оцінювання тем (1-9) (самостійна робота за темами 1-9 та робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних));	60 (60%)
- контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	40 (40%)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти: Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про

організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи. *Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції).* Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	1) <i>Методологія наукових досліджень</i> : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с. 2) Бірта Г. О. <i>Методологія і організація наукових досліджень</i> . [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу– К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1) Поліщук О.П. <i>Методологія наукових досліджень</i> : базові поняття, тести та інструктивно-методичні вказівки до їх виконання: [навчально-методичний посібник]. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 17 с. 2) Prathapan K. <i>Research Methodology for Scientific Research</i> . / K. Prathapan. – Dreamtech Press, 2019. – 272 p. 3) Каламбет С.В. <i>Методологія наукових досліджень</i> : Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. – Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1) <i>Офіційний вебпортал Верховної Ради України</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws . – Назва з екрану. 2) <i>Офіційний сайт реєстру клінічних випробувань Національного інституту охорони здоров'я США</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.clinicaltrials.gov/ . – Назва з екрану. 3) <i>Сайт Державної служби статистики України</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ukrstat.gov.ua/ . – Назва з екрану. 4) <i>Сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/ . – Назва з екрану.
Система дистанційного навчання MOODLE	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=5099

18. Технічне й програмне забезпечення: комп'ютер, Інтернет та обладнання для відео/аудіоконференцій або мобільний гаджет з можливістю підключення до Інтернету, OS Windows 7/10/11, Microsoft Office, Moodle, ZOOM.